

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Anna Svanestrand

Arbetsmarknadsdepartementet

Genomförande av plattformsdirektivet (SOU 2026:3)

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tillstyrker förslagen i betänkandet, med undantag för förslaget om att preskriptionstiden ska vara fem år för skadeståndstalan för personer som utför plattformsarbete, som avstyrks, se nedan.

Allmänna synpunkter

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag på hur Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2831 av den 23 oktober 2024 om förbättrade arbetsvillkor för plattformsarbete (plattformsdirektivet) ska genomföras i Sverige.

Utredningen har haft i uppdrag att analysera hur svensk rätt förhåller sig till plattformsdirektivet och lämna nödvändiga författningsförslag och vid behov föreslå andra åtgärder som är nödvändiga för att genomföra direktivet. Enligt kommittédirektiven ska utredningen värna det svenska arbetstagarbegreppet och ha den svenska arbetsmarknadsmodellen och arbetsmarknadens parter autonomi och rätt att förhandla om och ingå kollektivavtal som utgångspunkt.

SKR anser att utredningens förslag i stort följer bestämmelserna i plattformsdirektivet och de utgångspunkter som anges i kommittédirektiven. SKR håller med utredningen om att direktivet bör genomföras genom en ny särskild lag.

Avsnitt 6.2 Sysselsättningsstatus

SKR tillstyrker förslaget om en rättslig presumtion för när en person som utför plattformsarbete ska anses vara arbetstagare. SKR ser det som positivt att regeln ligger nära det nationella svenska arbetstagarbegreppet som annars gäller. Det är även positivt att det är personen som utför plattformsarbete som ska visa omständigheter som ger anledning att anta att arbetet sker under plattformens respektive intermediärens ledning och kontroll, och att det sedan är upp till den digitala plattformen respektive intermediären att visa omständigheter som medför att personen inte är arbetstagare.

Avsnitt 9.4.3 Preskription

SKR avstyrker utredningens förslag att preskriptionstiden ska vara fem år för en talan om skadestånd av en person som utför plattformarbete, 8 kap. 3 § första stycket i förslaget till lagen om plattformarbete. Plattformsdirektivet innehåller inte någon regel om preskriptionstid. En preskriptionstid på fem år för skadeståndskrav går därför längre än vad som är nödvändigt för att genomföra direktivet. Fem år är en alltför lång preskriptionstid som avviker mycket från vad som annars gäller inom arbetsrätten, även vad gäller många regler som genomför andra EU-direktiv i svensk rätt. Enligt förslaget ska det vara möjligt att avvika från bestämmelsen genom kollektivavtal på central nivå, vilket SKR ser som positivt. SKR anser dock att det är olämpligt med en så lång preskriptionstid som fem år, även av den anledningen att det blir stora skillnader mellan den lagstadgade preskriptionstiden och de preskriptionstider som gäller enligt de flesta kollektivavtalade förhandlingsordningar. SKR föreslår att preskriptionstiden för en talan om skadestånd av en person som utför plattformarbete istället ska följa vad som gäller enligt medbestämmandelagen, eller i vart fall vara betydligt kortare än fem år.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson,

Ordförande

Sverigedemokraterna lämnar reservation enligt bilaga 1